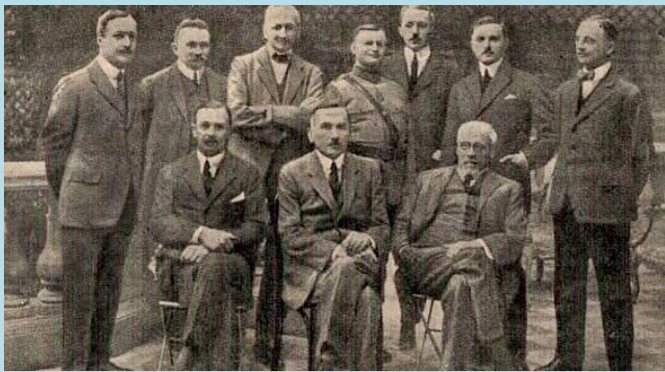

Temat: I wojna światowa na ziemiach polskich.

1. Uformowanie się trójprzymierza i trójporozumienia spowodowało antagonizmy pomiędzy zaborcami Polski, w latach 1908 – 1912 doszło do ukształtowania się dwóch orientacji politycznych, różniących się poglądami w kwestii działań na rzecz niepodległości Polski. **PASYWIŚCI** i **AKTYWIŚCI**.

2. Narodowa Demokracja, zgodnie ze swoim programem wezwała społeczeństwo polskie do poparcia Rosji w wojnie z Niemcami (działacze stanęli na czele **Komitetu Narodowego Polskiego** i przystąpili do **tworzenia Legionu Puławskiego** przekształcone w **Brygadę Strzelców**).

Komitet Narodowy Polski utworzono 15 sierpnia 1917 r. w Lozannie z inicjatywy Romana Dmowskiego

Naczelny Komitet Narodowy powstał 16 sierpnia 1914 w Krakowie, w wyniku porozumienia polskich środowisk konserwatywnych i demokratycznych

3. **Naczelny Komitet Narodowy** powołany został w sierpniu 1914 roku przez zwolenników monarchii Austro – Węgierskiej (zorganizowali **Legiony Polskie** składające się z trzech brygad – dowódcą został Józef Piłsudski).

*Za orientacją prorosyjską opowiedziały się takie organizacje polityczne i wojskowe jak: **Liga Narodowa, Polskie Drużyny Sokole (w Galicji) i Drużyny Bartoszewskie**, czyli młodzież z zaboru Austro-Węgierskiego sympatyzująca z Narodową Demokracją. Orientacja ta miała duże wpływy we wszystkich trzech zaborach. Przywódcą i głównym ideologiem był Roman Dmowski (1865-1939), który w swej książce "Niemcy, Rosja i kwestia polska" napisał, iż Polacy powinni się przyłączyć do słabszej militarnie Rosji w walce przeciw silnym i dobrze przygotowanym Niemcom.*

*Kolejnym stronnictwem była niepodległościowa orientacja **proaustriacka**, w której skład wchodziły: Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych, która zebrała w sobie wszystkie partie niepodległościowe (**PPS, PPS-D Galicji, Polskie Stronnictwo Postępowe, PSL i Narodowy Związek Robotniczy**); **Związek Walki Czynnej**- tajną organizację wojskową powołaną przez Piłsudskiego w 1908r. oraz inne legalne organizacje paramilitarne. Obóz niepodległościowy skupił się wokół Józefa Piłsudskiego (1878-1935)- działacza niepodległościowego, twórcy Legionów Polskich, później I marszałka Polski.*

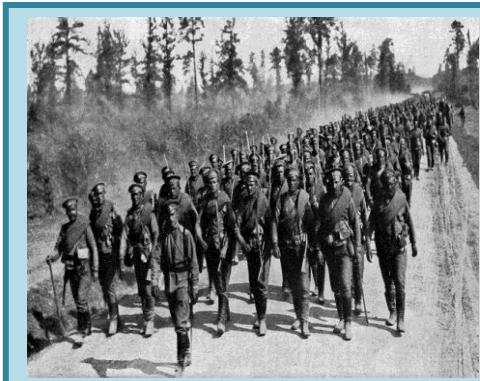
4. Dnia 6 sierpnia 1914 roku oddziały strzeleckie pod dowództwem Józefa Piłsudskiego (**I Kompania Kadrowa**) wkroczyły na ziemię kielecką, w zetknięciu z obojętnością ludności zarządcono odwrót, w efekcie władze austriackie zażądały rozwiązania oddziału.

5. Rosjanie w celu wsparcia wielkiej Brytanii i Francji rozpoczęły ofensywę uderzając w kierunku austriackiej Galicji oraz niemieckich Prus. Po początkowych sukcesach Rosjanie musieli ustąpić z części zajmowanych ziem, walki przybrały charakter wojny manewrowej.

Dzięki staraniom KNP we Francji powstała armia polska, zwana **Błękitną Armią**. Jej dowódcą został **Józef Haller**.

6. W sierpniu 1914 roku doszło do **bitwy pod Tannenbergiem** (Stębark wieś w Polsce położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie ostródzkim, w gminie Grunwald) , podczas której armia niemiecka rozgromiła oddziały Rosjan.

Oddziały rosyjskie w trakcie przemarszu

Rosyjscy jeńcy wzięci pod Tannenbergiem

Źródło: <https://www.google.com/search?q=Rosyjscy+je%C5%84cy+wzi%C4%99ci+pod+Tannenbergiem&tbm=isch&ved=2ahUKEwiF14X0zOrnAhVVxCoKHdvpD4IQ2-cCegQI>

Ostatnia orientacja rewolucyjna skupiła w sobie SDKPiL oraz później też PPS-Lewicę. Ugrupowania te występowały przeciw wojnie. Dążyły do wybuchu rewolucji robotniczej, która objęłaby całą Europę i przez obalenie dotychczasowych rządów i ustrojów nie dopuściła do wybuchu Wojny Światowej. Plan tej organizacji od początku skazany był na niepowodzenie gdyż odrzucał walkę o niepodległość w imię walki o wyzwolenie społeczne proletariatu.

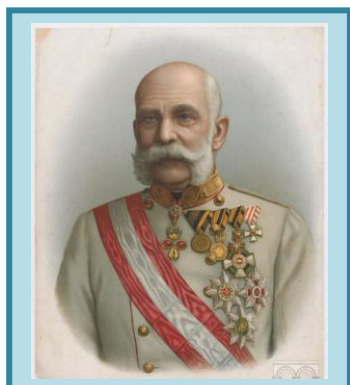
7. W 1914r. (z polecenia Józefa Piłsudskiego) utworzono oddziały przyjazne Legionom - **Polską Organizację Wojskową.**

Organizacja dowodzona była przez Tadeusza Żylińskiego i zajmowała się akcją dywersyjną. Niszczyła mosty, linie kolejowe i telefoniczne, ale nie brała udziału w otwartych walkach zbrojnych. POW działała w konspiracji na terenie Królestwa Polskiego, a później w Rosji. Posiadała oddział lotników.

8. Dnia 5 listopada 1916 r. wydano akt niemieckiego cesarza Wilhelma II i austriackiego cesarza Franciszka Józefa, którzy zapowiedzieli utworzenie samodzielnego Królestwa Polskiego, z dziedziczną monarchią konstytucyjną z ziem spod zaboru rosyjskiego; które miało być w sojuszu z Niemcami i Austro-Węgrami.

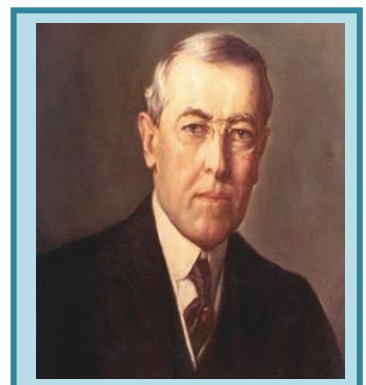
cesarz Wilhelm II

cesarz Franciszek Józef

car Mikolaj II

Thomas Woodrow Wilson

Źródło: <https://www.google.com/search?q=trzej+cesarze&tbm=isch&ved=2ahUKEwiMjfm2zernAhURySoKHRJ6AMwQ2-cCegQIABAA&og=trzej+cesarze&>

Car Mikołaj II wydał rozkaz noworoczny w grudniu 1916 roku , proponował zjednoczenie Polski nie pod panowaniem caratu, lecz w unii z Rosją.

9. W styczniu 1918 roku Thomas Woodrow Wilson ogłosił 14 pkt. program pokojowy, jeden punkt poświęcił sprawie niepodległości Polski.

13. Stworzenie niepodległego państwa polskiego na terytoriach zamieszkałych przez ludność bezsprzecznie polską, z wolnym dostępem do morza, niepodległością polityczną, gospodarczą, integralność terytoriów tego państwa powinna być zagwarantowana przez konwencję międzynarodową.